

HET DOOLHOF VAN DE ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVERZEKERING

Wel of niet verzekeren?

De financiële risico's van arbeidsongeschiktheid kunnen voor ondernemers in potentie groot zijn. Wat zijn de voor- en nadelen van verzekeren? En welke rol kan de accountant spelen?

TEKST: LIEUWE KOOPMANS | BEELD: DREAMSTIME

Ondernemers die zich voor het risico van de eigen arbeidsongeschiktheid willen verzekeren zijn voor het overgrote deel aangewezenen op een particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV). Een veelgehoorde klacht is dat zo'n verzekering relatief duur is. Janthony Wielink, directeur van Enkwest, een kennis- en opleidingsinstituut voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, vindt dit een misvatting. "Vergeleken met de wettelijke regelingen valt de hoogte van de premie van een AOV wel mee. Het risico is nu eenmaal duur."

KOSTEN EN RISICO

Ondernemers die op zoek zijn naar een lagere premie kunnen kiezen voor een hoger eigen risico of een lager verzekerd bedrag. Een andere mogelijkheid is een polis met minder dekking. Wielink: "Dit zijn polissen die bijvoorbeeld psychische aandoeningen uitsluiten." Daarnaast zijn er ook polissen die alleen arbeidsongeschiktheid voor 'passende arbeid' op de totale arbeidsmarkt verzekeren en niet voor het beroep van de verzekerde. "Dit kan voor ondernemers regelmatig teleurstellend uitpakken", zegt Margreet van Drimmelen, adviseur sociale verzekeringen bij Flynn Accountants en Adviseurs.

Er rijst meteen de vraag of ondernemers financieel misschien niet beter af zijn zonder verzekering. Uit statistieken blijkt dat meer dan de helft van hen geen arbeidsongeschiktheidsverzekering heeft. Van Drimmelen wijst op een dilemma: "Het hangt samen met de

financiële draagkracht. Kan een ondernemer de premie makkelijk betalen, dan is het waarschijnlijk dat hij of zij het risico zelf ook kan dragen. Ondernemers die de premie moeilijk kunnen opbrengen, lopen zonder verzekering juist een groter inkomensrisico."

CONFLICTEN

Wanneer een ondernemer een arbeidsongeschiktheidsverzekering heeft en het komt tot een uitkering, dan kunnen conflicten ontstaan over de voorwaarden, de befaamde kleine lettertjes. Een voorbeeld is wanneer de verzekering 'deriving van inkomsten' verzekert. Wielink: "Wanneer een ondernemer bijvoorbeeld in een rolstoel zit, maar de inkomsten lopen door, dan kan een verzekeraar besluiten om niet uit te keren."

Verder ontstaat er regelmatig discussie over het inkomensbegrip. Wielink: "De verzekerde som is tachtig procent van het inkomen. Is dit de nettowinst, is het inclusief afschrijvingen, telt dividend mee?"

Van Drimmelen wijst op het feit dat verzekeraars een AOV graag zien als schadeverzekering, terwijl dit in de praktijk eigenlijk een sommenverzekering is. "Een sommenverzekering houdt geen rekening met de daadwerkelijke inkomensschade, een schadeverzekering wel. Wanneer voor én tijdens arbeidsongeschiktheid weinig is verdiend, vindt de verzekeraar dat er geen sprake is van inkomensschade en dus geen recht op uitkering. Ondernemers moeten hier nooit in meegaan. Jurisprudentie geeft aan dat ook rechters veelal van mening zijn dat een AOV een sommenverzekering is."

WERKNEMERS

Een ondernemer met personeel krijgt te maken met een wettelijke regeling voor arbeidsongeschiktheid: de WIA. Valt een medewerker met klachten uit, dan is

'ER KUNNEN CONFLICTEN ONTSTAAN OVER DE KLEINE LETTERTJES, BIJVOORBEELD ALS DE VERZEKERING 'DERIVING VAN INKOMSTEN' VERZEKERT.'

'DE WIA IS EEN DOOLHOF. ACCOUNTANTS VAN MIJN ORGANISATIE ZIJN BLIJ DAT ZE HET KUNNEN DOORSCHUIVEN.'

de werkgever eerst verplicht 104 weken loon door te betalen. Na deze periode bepaalt het UWV voor welk percentage de medewerker arbeidsongeschikt is. Bij volledige en duurzame ongeschiktheid komt een werknemer in de Inkomensvoorziening Volledig en duurzaam Arbeidsongeschikten (IVA), gefinancierd door de overheid. In alle andere gevallen van meer dan 35 procent arbeidsongeschiktheid geldt de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA).

Als de werkgever geen keuze maakt, dan valt hij onder het publieke stelsel. Bij arbeidsongeschiktheid krijgt de werknemer recht op een uitkering via het UWV. De werkgever zal hiervoor een opslag krijgen op de WGA-premie (premedifferentiatie) die hij moet afdragen. De werkgever kan er echter ook voor kiezen om eigenrisicodrager te worden. De werkgever moet dan in beginsel deze uitkering betalen en heeft de plicht om de werknemer te re-integreren, maar kan er voor kiezen

ONDERNEMER IN DE WIA?

Ondernemers kunnen voor zichzelf alleen in bepaalde gevallen aanspraak maken op een wettelijke regeling voor arbeidsongeschiktheid. Een voorbeeld is de vrijwillige voortzetting van de werknemersverzekering. Margreet van Drimmelen (Flynth): "Dit geldt alleen bij de start van een onderneming. Voordeel is dat er geen uitsluitingen zijn, nadeel is het principe van passende arbeid op de hele arbeidsmarkt en de hoge premie." Janthony Wielink (Enkwest) wijst op de vangnet-AOV. De regeling is bestemd voor moeilijk verzekerbare ondernemers. "Men moet om medische redenen zijn afgewezen bij verzekeraars. De dekking van de vangnet-AOV is trouwens beperkt."

'ACCOUNTANTS MOGEN GEEN CONCREET PRODUCTADVIES GEVEN, OMDAT ZE NIET ONDER DE WFT VALLEN.'

om dit te herverzekeren. Per begin 2014 zal ook in de Ziektewet het stelsel van premiedifferentiatie worden ingevoerd.

VERZEKEREN VAN WGA

De financiële consequenties van arbeidsongeschiktheid van medewerkers kunnen derhalve groot zijn. Veel ondernemers brengen de risico's dan ook onder bij een verzekeraar. Vooral kleinere ondernemingen, stelt Wielink. "Deze groep kan het risico niet dragen en kan bovendien niet het hele re-integratietraject zelf organiseren. Verzekeraars nemen dit van ze over.

Grote ondernemingen hebben de middelen hiervoor wél." Van Drimmelen wijst op de relatief lage premie van verzekeraars in vergelijking met de

publieke premies. Maar ze voorspelt dat dit aantal verzekeraars niet blijvend is. "Een aantal verzekeraars heeft zich hierop verkeken en lijdt verlies. Het is waarschijnlijk dat de premies de komende tijd worden verhoogd."

ROL ACCOUNTANT

Voor een accountant is het belangrijk dat het hele plaatje van een ondernemer bekend is, benadrukt Wielink. "Dus ook bij arbeidsongeschiktheid en de financiële impact ervan. Accountants mogen overigens geen concreet productadvies geven, omdat ze niet onder de Wet op het financieel toezicht (Wft) vallen." Van Drimmelen vindt dat de accountant vooral bij AOV-verzekeringen een belangrijke rol heeft. "Een accountant kan kritisch kijken of een bepaalde verzekering bij de situatie past en of arbeidsongeschiktheid een groot risico is."

Ten aanzien van de WIA is het volgens haar voor accountants beter om contact te zoeken met specialisten. "De WIA is een doolhof. Accountants van mijn organisatie zijn blij dat ze het kunnen doorschuiven." □